

et sic dicit in primis ubi in testamento dixit quod Gerardus haberet. Nunc vero dico et nolo quod ipse Gerardus de decem florentinis qui gentis faciat illud quod sibi dicit frater Paulus de castello de pisis ordinis minorum ita quod pueris dei ordinis nihil habeat et habere debeat de decem florentinis quingentis et quid de decem legato fiet et c.

Alter Cetera que continentur in dicto testamento sunt infrascripta super quibus petis consilium inter dico et nolo quod Gerardus Grassulus de capella sancti marci habeat et habere possit et debeat de bonis meis florentinis quingentis de quibus super animam suam facit illud quod sibi dixi. Et si dicta officina Joana ex dicto ventre pregnantem et c. post dictum testamentum testator fecit codicillum et intra alia sic dixit ut sequitur in primis ubi in testamento supra scripto dixit quod Gerardus supra scriptus habeat et c. ut supra per. Nunc vero dico et nolo quod ipse Gerardus de decem florentinis quingentis faciat illud quod sibi dicit frater Paulus de castello de pisis ordinis fratrum minorum ita quod conueniens dicti ordinis uel alter pro deo conuentu aliquid et nihil de dictis florentinis quingentis habeat et habere debeat et hoc sit super animam dei fratris Pauli. Inter ubi dixi et c. dicit frater Paulus post mortem dei testatoris uixit aliquo tempore et omnia alia legata facta in dicto testamento per deum fratrem Paulum fuerunt executi mandata legatum uero supra scriptum quingentorum florentinorum quod non nunquam dixi Gerardo supra scripto quod aliquid faceret de pecunia supra dicta et nisi quod infra dicit et mortuus est dictus frater Paulus modo archiepiscopus dicit quod istud legatum fuit factum ad pias causas et ideo cum executio non fuerit facta ipse eam facere uult. Ex opposito dicit quod non ad pias causas et sic nihil habet in promittere in facto constat infrascripta quod dictus Gerardus dicit quod decem testator sibi dixit quod decem quingentos florentinos deberet dari uxori dicti testatoris in quantum uellet uidua stare et non transiret ad secunda uota. Inter dicit Gerardus predictus quod dixit testatori quod hoc non erat benefactum et quod nolebat hoc facere quod dicta uxor erat multum formosa et ualde iuuenis uel male staret uidua. Inter nolebat quod consanguinei testatoris impetarent sibi quod esset causa quod ipsa haberet illam pecuniam. Inter dicit quod frater Paulus Gerardo dixit pluries scias quod decem uxor uellet uidua stare in quantum uellet et nos dabimus sibi decem pecuniam et decem officina noluit predictis assentire. Inter notari qui scripsit testamentum dicit quod frater Paulus sibi dixit ego feci quod in codicillis apponerent uerba supra scripta quod conuentus crederet quod ista pecunia deberet dari pro deo et a me peteret. Inter si quidam mercator qui est curator heredis testatoris qui dicit dum frater Paulus esset grauari infirmitate iuit ad eum et petijt an de dicto legato quingentorum florentinorum deberet dari aliquid pro deo qui respondit quod nihil de pro deo dari sed remaneat illi cui sunt petis nostrum consilium. Et primo an solum inspectis uerbis testis et codicillis an dictum legatum sit factum ad pias causas uel non et an archiepiscopus se habeat intromittere. item an uis etiam supra dictis attestationsibus quid iuris sit et c.

Pro Themate supra dicto pro decisione predictorum quesitorum premitto primo quod licet dispositio captatoria reprobatur in ultimis uoluntatibus ff. de le. i. l. captatorie. C. de testa. mili. l. captatorias de here. insti. l. illa institutio et l. si quis sempronius. Et si in his que pietate respiciunt sustentat fauore pietatis de testa. c. cum tibi per dy. in. d. l. captatorias. Et hoc suadet et ratio quod in relictis ad pias causas uoluntas heredis disponere regulariter secundum deum quod igitur id quod religioni congruit certum et determinatum metam imponit sicut ergo dispositio ultime uoluntatis conferri potest in uoluntate alterius regulanda et regulari secundum arbitrium boni uiri ut in. l. i. de le. ij. de fideicom. liber. et sic tays. s. sorore multo fortius ultima uoluntas conferri potest in uoluntate alterius regulam suscipiente et metam secundum preceptum diuinum et sacrorum canonum instituta. Secundo premitto quod tunc dicit uoluntas captatoria quod eiusdem uoluntatis substantia in secreto committitur absolutum et abstractum ab omni facto eiusdem quod est ubicumque necessitas dandi uel faciendi non imponit. Sed an dari uel fieri debeat hoc totum in mera uoluntate aliena consistit tex. est ff. de re. du. l. utrum. s. cum quidam. Tertio premitto quod nunquam dicit uoluntas captatoria cum sola electio personarum quibus relictum debeat alteri est commissa ut in. d. s. cum quidam ut. l. unum ex familia in prin. et l. pater. s. hereditatem et s. filia. ff. de le. ij. ratio est quod legatum prestari necesse est uel relictum substantia uelle alteri non dependet sed cui prestandum ueniat hoc solum commissum est libere uoluntati alteri quod fieri potest ut de iuris et l. cum quidam de le. ij. Nec est mirum quod illo non declarante nec arbitrate cui relictum debeat siue prestat omnes

ad relictum inuitant qui sunt in. d. l. cum quidam. Et hec inuitatio est impossibilis quod relictum est semper certo generi personarum puta uel ex liberis uel de familia aut pauperibus ut dicitur iuris ut no. in. l. id pauperibus. C. de epi. et cleri. ubi autem non est relictum certo generi personarum ut est in themate nostro qui testator uoluit Gerardum de quingentis florentinis faceret id quod sibi diceret per fratrem Paulum tunc quod ipso non dicente non apparet quis sit inuitatus grauari inuenitum deo Gerardo uiribus uacatur tanquam captatoria et hoc determinat Bar. in. d. l. illa institutio in questione que incipit ultimo quero et est casus ubi si quis enim instituit quos tunc uoluerit uel legat illis quos tunc uoluerit nullo personarum genere demonstrato dispositio nulla est de iure civili ut ibi per. Tertio premitto quod ubi ultima uoluntas confert in uoluntate alterius uel etiam pura si tunc uel heres ascenderit capitulum nunquam dicta dispositio intelligitur captatoria ut. l. ij. de le. ij. de codi. et dem. l. non nunquam assignat legislator rationem ubi quod expressa nocet et non expressa non nocent credo legislatoris subiectum rationis ubi eam assigno quod ubi uoluntas alterius non est uelata dispositio testatoris non est perfecta in substantia et in forma nec potest ex alieno pedere arbitrio cum consumatio ultime uoluntatis in mera et absoluta uoluntate ipsius disponeris consistat. Sed quando uoluntas est uelata dispositionis substantia est perfecta sed executio retardatur seu suspeditur in conditionis euentum cuius implectum in alterius potestatem est collatum. His premissis omnia ad propositum reducemus subiecte pcludes dico quod cum testator non expressit cui dicta quingenta legauerit nec in quem uoluerit dicta quingenta conuenit quod decem uoluntas est fraudulenta captatoria ut ex premissis subiecte apparet ut. ff. de iure filii. l. non intelligitur. s. tacita autem fideicom. ubi non apparet cui generi personarum fuerit factum relictum et in sustentat nec dicitur captatoria saluo nisi sit factum in fraude quod declarat euentus in. d. l. non intelligitur. s. quod autem quod in dictis iuris quid uoluerit testator erat certum ipsi grauari cui testator suam intentione expresserat in secreto secundum quod quid expressit testator isti Gerardus dicit in testamento. Sed quid uoluerit in codicillis non apparet et ideo nos oportet hanc uoluntatem captatoria dicere et ideo in nullam nisi sustentat ex capite hoc quod dicitur ad piam causam onus adiectum an autem hoc sit non potest facile et sine dubio pertraheri. Prima enim fronte uidetur quod sic quod distributio non est facta ut pertineat ad archiepiscopum ut in. l. nulli et l. si quis ad declinandum et in hoc uidetur casus in. d. c. cum tibi ubi committens alteri dispositionem suorum bonorum uidetur ad piam causam reliquisse et hoc idem tenuit Anno. et Jo. and. Et hanc illa decre. loquat in dispositione omnium bonorum tunc ideo puto et in particulari relicto puta si testator centum reliquit ad sensum tunc interroganda arg. de rei uendi. l. que de tota et potissime quod uoluntates ultime defunctorum sunt tunc non euertere et maxime cum nemo intelligat elligere uiam ad impugnandum sua iudici. s. testa. mili. l. si miles impugnat autem hoc iudicium ubi non interpretemur in piam causam. In secunda facit quod no. Bar. in. d. questione. ij. dum concludendo dicit predictum intellectum bonum quod aliquid relinquit simpliciter alterius arbitrio. Sed secus cum relinquit ad uoluntatem alterius quod nisi fiat expressio pie cause remanet regula quod eius uoluntas est captatoria et sic inutilis. Sed deum in hac parte non placet quod tex. i. d. c. cum tibi nullam facit mentionem de arbitrio. Inter hec igitur non facio differentiam imo siue reliquat ad arbitrium tertij siue ad uoluntatem eius in dubio presumam relictum ad piam causam ex quo non est relictum alicui certo generi personarum ut sic dispositio sustentat et non pereat ut superius dictum est. Et ita in questione predicta dicerem hoc presumendum esse sed quod in themate per quod testator stari uoluit deo fratris Pauli dicam per deum et assertionem eius probari que fuerit testatoris intentio de uote prelegat. l. teopopus hoc probat per glo. ordinaria de c. l. non intelligitur. s. tacita in uerbo probatio nibus ubi glo. expresse decidit per confessionem grauari de restituedo probat cui testator restitui uoluerit an capaci uel in capaci hanc dictus frater Paulus attestat quod intentio dicti testatoris fuerat decem quingenta uenire ad manum uxoris si uellet uel dua remanere et quod desuauit eide. Et est dum infirmitate grauari premeret interrogat decem pecunia debebat dari pro deo respondit quod non standum est ergo assertioni sue quod presumitur uoluntatem testatoris habuisse notam arbitror enim accommodatam testatori fide in codicillis sicut accommodata fuit per ipsum in testamento pro hoc faciunt no. ff. de iure filii. l. stan. in prin. ubi reuocato testamento primo in quo erat accommodata fides in sequenti uoluntate